

نور ك پوروى

[اون آلتىنجى سنه]

نور ك اومياقلىرى مركز ھېيئىتى طرفىدىن نەشر اولتۇر .

جلد ۵

ھزيران ۱۹۲۷

نومرو ۳۰

قارده شسز بیراقدی . حکمتک ضیاعی بنی قورقوتدی . قورقوتدیقم اولوم دکل ،
 سودیکم کنجلك بندن اول اولومی ، بنی مالکیز بیراقلریدر . یوقسه اولوم
 طبعیدر . لکن بنجه حکمت اولمادی . تورک کنجلكکنک آلدی بولونان و دائما
 بولونماسی لازم کلن انرلریله یاشایاجقدیر . حکمتک یاشاماسی ایچون کنجلك
 یاشاماسی لازمدیر . بو سوزم مشهور : Le roi est mort , vive le roi
 قییلندن دکلدر . قنایه محکوم اولان بزلی یاشاتماق ، آنجاق کنجلكمزدیر . ایشته
 اونک ایچون بنده دیرم که محترم طائلمی متسلی اولسون ، یاشاسین کنجلك ..

نبیب عامم

مفتی اوغلی احمد حکمت

جون من بجهان روح ناظر باشید
 از هیز گذر کنید وقادر باشید
 مردان طریق جمله بك بك رفتند
 هم نوبت مارسیده حاضر باشید

سلطانہ ولد

مفتی اوغلی احمد حکمت بك ده وفات ایله دی : رحمة الله علیه .
 شو بیرایکی سنه ظرفنده بو کونکی ملیت یوانی کوسترن استادلریمزدن ضیا کوك
 آلب ، سلیمان نظیف بك کی بیر مرشد ، بیر ادیب فائب ایتدک . احمد حکمت ده
 کیتمکله اوچ بویوک استاد فائب ایتمش اولیورز . بیر قسمنز خوابگاه ابدینه تسلیم
 ایدرک صوك وظیفه اخوتی اجرا ایله دی . بیر قسمنزده غزته لرده بو حزن خبری
 اوقویوب یانه یانه « رحمة الله علیه » دیدی . « کونش » کی « تورک بوردی » کی
 مقدار شناس مجموعه لر اونک نامه بیر نسخه افراد ایله دی . بونلر چوق کوزل شیلر .

فقط نہ چارہ کہ بواسطہ ادلرک بیراقدقلری بوشلقلر ، کندیلرینه قارشى کونستریلن بوقیل قدر شناسلقلرله طولدوروله من . بوندن صوکر ا بونلر درجه سنده استادلر بیر اوزون مدت طرف سده - ظن عاجزانه بجه - کله من . چونکه طرز تحصیل دیکشدى . حال بوکه استقباله بوبوک مرشدلر ، عصرى استادلر يتشدیرمک ایچون . شرقک اوچ لسانته وقوفله برابر غربدن ده خبردار عالملر لازمدر . بوقیمتده ذوات ايسه - الله جمله سنه اوزون عمرلر ویرسین - بک آاز اولدیفنى هپمز بیلیرز .

معلومدر که تورک حرثى بحق التقاط ایدہ بیلیمک ایچین ابى عرب وعجم ادبیاتی بیلیملى ؛ تورکجه نکه ده ادبیاتی بولونان چاغایجه ، آذربایجانجه ، تاتارجه شعبه لرنده بیرده بیزم لسانزده حائز معلومات اولمق لازم کلیر . بیزم حرثى سائمز بو اوچ لسانک ادبیاتندن ، تاریخندن وسائره سندن التقاط ایدبله جکدر . تورک تاریخلری علی الا کثر عربجه وعجمجه یازیلشدر . تورکک ماصاللری ، فقره لری ، تعبیرات مخصوصه سی ، محاضراته عائد مباحثی ، بویکی لسانده یازیلش اثرلرده طوب طولودر . حال بوکه زمانزده یتیشن کنج لر عربجه ، عجمجه ده ، حتی تورکجه نکه بیکیرمى قادار مشهور شعباتنده اسکیدن یتشمش استادلر قادار احاطه صاحبى اوله مایورلر . او صورتده بو اسکی استادلردر که هر بیرلری کندی شعبه لرنده خدمت لرینى ایفا ایدہ رک اولرله خالص تورک ادبیاتی قوره بیلیمک ایچین لوازمى احضار ایتمش اوله جقلر . شوقادارجق ایضا حمله ، موجود اسانده معدوده بک وجودلرینک نه قادار قیمتدار اولدیفنى آ کلا شیلیر .

ایشته بوقطه دن قارداشم احمد حکمتک ضیاعنى جوق الیم بولورم . او ، هم تورکجه نکه قواعد وضوابطنه واقف ایدی ، هم ده اوقواعدہ تطبیقاً ملی انشامزله ملی یازیلر یازمغه قادر ایدی . علی الخصوص که بیزم دوریمزده دیگر کنج لر شناسى وکمال بک پیروی اوله رق ، آنجاق تورککدن زیاده غربى تقلیدله ، ترجمه ایله سخنسرا اولدقلری حالده ، ایلک دفعه اولارق او آجیق تورکجه ابله خالص تورک یازیلری یازدی ، تورکک روحنى ترنم ابله دی . چونکه هر مدنى ملتک کندی حقیقى ادبیاتی اولان خلق ادبیاتى اصلاح واعلا ایتمکله بو کسه لایکنى او کره نمشدى .

کندی حقیقی ادبیاتی ده (ادبیات عثمانیه) اولمادیغنی آ کلامشدی . تورکک کندی وزنی ، شعرى ، موسیقیسی ، تعبیراتی ، امثالی ، اساطیری ، اعتقادیانی الخ اولدیغنی ادراک ابله مشدی . طبع سلیمی اونى حقیقی بوله سوق ابله دی .
 اوده اوائل حالنده امثالی کنج لری کبی شناسی ادبیاتی پیرو لرندن ایدی . تقدیر ایکیمزى مطبوعات داخلیه قلمنده برلشدیردی . مصاحبات ادبیه ایچین بول بول زمانمز وار ایدی . خار جده ده بیرله شردک . حائز اولدیغنی علو اخلاق الجاسیله عبد فقیره خوجه معامله سی ایدردی . بیر وقت کندیسنه جوجو قلمنده قونییه ده (سلطان ولد) مدرسه سنه دوام ایتدیکی ، عبدالرحمن صوفی نامنده کی مدرسمزک قدر مشترک طبع شاعرانه سی اولدیغندن ، بنده ده طبع موزون کورمه سی حسیله بکا الوان کاغددن بیر مجموعه یادیغنی ، ایچنه کندیسنک شعرلرینی ، دیگر بعض منظومه لری ، یازدیغنی ، اووقندن ری بنده مجموعه مرآتى حاصل اولوب مادام الحیات ایشیتدیکم ، کوردیکم مرئوع نوادر معلوماتی ، آثار ادیبی منمده مجموعه لریمه علی التوالی یازه کلدیکم سوبله مشدم . اوایسه بندن ایشیتدیکی مرئوع معلوماتی ، بعض آیات واحادیث ووجاثری ، اوچ لسانده شعرلری منفرد کاغدلره یازیوردی . اوکا جوجو قلق سرگذشتی سوبله دیکمک ابره سی آونی التمه ردفتله قلمه کلدی . آرتیق اوکوندن صوکره سنه لرجه منصل بندن ایشیتدکلرینی یازار اولمشدی . متارکدن صوکره برکون مذکوردفتری کتبخانه سندن چبقاروب بکا کوستردی . برچوق نواضعکارانه تلطیفانده بولوندی .

شو معروضانم نوعما تفاخر کبی اولدی . کانه ادبیانه ، نورکجیلکه منعلق محبتلرمله ، یازدیردیغم فوائده اونى او یاندیردیغمی سوبله مش کبی اولدم . شو سطرلری یازمغه باشلادیغمده عقلمه بونلر کلمه به رک حقیقی منهدر بر صو منللی بر قلمده بورایه قادار اولدیغی کبی یازدم . نتیجه بویه چیقدی . فقط شوراسی محققدرکه حکمت بک بندن مستفید اولمشه غایه القایه آزدر . اونک اک بویوک استفاده سی بلکه بزم او زمانه کوره مفرط تورکجیلکم کندیسنده کی فطری حب ملی جراحنی او یاندیرمه سی اولمشدر .

ادبانک توأمی اولان حکما و متصوفین اسلامیه ده بونلرک امثالی جوق کورولمشدر:
حضرت پیغمبرک مشتاق و صالی اولدینی اویس القرنی دن طوت ده جنید بغدادی مک
احمد زندیق مجلسنه انجذابی ، امام شافعیکن شیبان راعی صحبتدن متلذذ اولماسی ،
امام اعظمک بهلول دانا ایله خفی ملاقاتلری ، امام شعرانیکن شیخ علی الحواصدن
معارف تلقیسی ، حکیم سناینک کلخنی لایخواردن اویانمسی ، التهایه حضرت
مولانا کبی اولین و آخرین علومنی نفسنده جمع ایدن بر ذاتک تحصیلی معلوم
اولمایان حضرت (شمس) افندیمزدن او پایانسز عشق و نشئه بی تلقن ابله مہمی
کبی بلکه بو عبد حقیرده استاد حکمتک اوائلده کلخنی ادیبسی اولمشدر :

الله ارئلر غیہ قادر دکیل

نیتہ کیم بن بکقوزده احمد مدحت افندی مرحومک یالیسنده نجیب طاصم بلکه
ملاق اولوب تورگیلک مصاحباتی اوایلده و بکقوز جایرنده توالی ابتدیرمه سایدک ،
بلکه بنده باشقه بر وادی به سالک اولورده . بونلر هپ حاضر لائمش قانیدله
بر اهلنک کبریت طومعه سی قیلندن شیردر .

حکمتک بالآخره خارجی به کجوب شہندرلکه ماجارستانه کیمه سی ، بویولده
مأموریتلریکن توالیسی کندیسندہ تورگیلکک رسوخنه بادی اولمشدر .

مرحومک بنم ییلدیکنم ادبی بعض مطبوع آثاریلہ تورجکھنک قواعدینه متعلق
غیر مطبوع و مهم بر اثری واردرکه کچن یاز بزم (حرث انجمنی) او اثری
مع التقدير مؤلفندن آلمش و طبعنی قرارلاشدیرمشدر .

مرحوم مشارالہی حیات ادیبسی بسله به ییلسه بدی ، شہہمز تورککک متعلق
جوق نافع اثرلر بازاردی . یازیق کہ او خلوق ، کامل ، متین استادک بر جوق
معلوماتی تشکیر صحیفہ عرفان اولمہ دن او استادده سوندی کیتدی . مملکت اولادی
بر جوق معلوماتدن محروم قالدی .

اومارزکہ علوم و معارفله متعلی اولان و انتشار معارفه فوق العاده متایل بولونان
اجلہ رجال دولتمز و کنج ، فعال معارف و کیلمز پک محدود اولان ادبا و علمامزک
مکتسباتندن مملکتمزک کتبخانہ معارفنی مستفیدایله مکده داها جوق ابدال مهمات

ایرلر و آنجاق استقبالد. حاصل اوله بیله جک مملکت تاریخی و تاریخ ادبیاتی و ادبیاتی و سائر مخلفات آناری لوازمی احضار ایندیرمش اولورلر .

جوق مبارک ، جوق عالی جناب اولان سوکیلی قارداشم حکمتک غیوتی مناسبته یک محدود اولان علمامزدن استفاده مسئلهسی رجال دولتمزک داها زیاده جالب اهتمامی اوله جفته امیدوار اولم. زیرا آرقهسی آزدور . مسئلهنک داها جوق کجیکدیرمکه تحملی بوقدر . ذاتاً علم آداملریمزک همان هپسی خزینه ملتدن اقدار اولونمقدهدر . آنجاق اونلری داها جوق نافع اوله جقاری کندی مسلکربنه سوق ایده جک قدار بر همت لازمدر . « موت العالم موت العالم » عالمک تولومی یونون دنیانک تولومی دیمکدر ، دینیلدیکی زمانده بیکلرجه ، یوز بیکلرجه عالم وار ایدی . بو کون بزده بر عالمک ضیاعی نه دیمک اولدینی آرتیق رغنا معلوم اولور .

بویوک آداملرک تولومی ده ، دیریمی ده ملتته خبرلی اولورمش . حکمتک تولومی قالان علمادن استفاده خصوصنده لازم کلن ذواتی تهزیز ایتیش اولورسه ، حیاتنده (خیرالناس) اولان جوق مبارک و محترم حکمتجک مماتیلدهده وطنه بویوک بر خدمت ایتیش اولور .

ولد جلی

احمد حکمت

کله قیطلغنده باطیردیجی ، ولولهلی دیه توصیف ایدم جکم شهرتلره مالک اولان اولورلدن بحث ایتمک لازم کلدیکی زمان ، حادث ، بر سوری تشبیهلره ، محازلره و سائر بلاغت اسکی پوسکولربنه مراجعت ایدمک ، بو اولورلرک حقیقی ، علی الا کثرده موهوم مزیتلرینی صایوب دو کهرک سسی قابل اولدینی قدر بو کلمتمکدر . باطیردی به ، آلایشه ، احتراصه هیچ قایلماش اولان احمد حکمت ایچون ، بوصیمی واصل روحلی انسان ایچون ، بویا ویا تراکتی لزومسز بولورز . مزارک بریسنده کی